

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Wiedza o gatunkach i stylach - wykład (Wykład), PG_00133605						
Kierunek studiów	Filologia polska (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2027/2028		
Poziom kształcenia	II stopnia		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	2		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	3		Liczba punktów ECTS		1.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Filologii Polskiej -> Zakład Języka Polskiego						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr hab. Róża Wosiak-Śliwa				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	15.0	0.0	0.0	0.0	0.0	15
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	15		1.0		9.0	25
Cel przedmiotu	Zapoznanie studentów z teoretycznymi i praktycznymi zagadnieniami z zakresu wiedzy o gatunkach i stylach. Przedstawienie aspektów: stylistycznego, pragmatycznego, kompozycyjnego i tematycznego wzorca gatunkowego na wybranych przykładach gatunków literackich, internetowych oraz mowy.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy		Efekt z przedmiotu		Sposób weryfikacji i oceny efektu	
	[FPMU2_W05] Posiada pogłębioną wiedzę o powiązaniach językoznawstwa z innymi obszarami humanistyki oraz wybranymi obszarami nauk społecznych, w szczególności kulturoznawstwem, naukami o sztuce, filozofią, historią, psychologią, socjologią oraz jest świadom podstawowych problemów i możliwości badawczych wynikających z powiązania tych obszarów.		- Znajomość terminologii z zakresu lingwistyki tekstu na poziomie rozszerzonym; - uporządkowana i pogłębiona wiedza szczegółową z zakresu wiedzy o gatunkach i stylach; - znajomość i rozumienie zaawansowane metod analizy gatunków wypowiedzi.		[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja	
	[FPMU2_K02] W sposób odpowiedzialny wykorzystuje wiedzę językoznawczą przy podejmowaniu różnorodnych zadań i projektów zgodnie z regułami, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy.		- Znajomość zakresu posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności, rozumienie potrzeby ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego; - umiejętność pracy i współdziałania w grupie, przyjmowanie w niej różnych ról.		[SK6] demonstracja umiejętności praktycznych [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta	
	[FPMU2_U02] Posiada językowe oraz literackie kompetencje wystarczające do przygotowania specjalistycznych prac pisemnych oraz wystąpień w języku polskim o różnej formie, celu, objętości i stylu, z wykorzystaniem właściwych dla przedmiotu badań metodologii oraz źródeł i nowych zaawansowanych technologii.		Umiejętność wyszukiwania i zdobywania, analizowania, oceniania i selekcjonowania informacji z wykorzystaniem źródeł mówionych i pisanych, dotyczących lingwistyki tekstu i genologii lingwistycznej.		[SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny	
	[FPMU2_U05] Posiada pogłębione umiejętności badawcze z zakresu językoznawstwa, obejmujące analizę różnorodnych tekstów, uogólnienie wyników badań, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów.		- Pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące formułowanie i analizę problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na rozwiązywanie problemów w zakresie wiedzy o gatunkach i stylach; - umiejętność krytycznej, nowoczesnej analizy gatunków mowy.		[SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny	
	[FPMU2_U06] Rozwija własną kompetencję językową i dba o poziom polszczyzny współpracowników.		- Zdolność formułowania i uzasadniania merytorycznego w mowie i piśmie tez interpretacyjnych, problemów teoretycznych i wniosków; - prawidłowe stosowanie fachowej terminologii.		[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny	
Treści przedmiotu	Gatunek, odmiana gatunkowa, rodzaj - definicja. Aspekty wzorca gatunkowego. Wzorzec a realizacje tekstowe. Historia genologii. Ujęcie M. Bachtina i S. Skwarczyńskiej - nowe drogi genologii. Założenia współczesnych badań genologicznych - kategoria prototypu. Metoda definiowania aktów mowy wg A. Wierzbickiej. Społeczna świadomość gatunkowa. Typologia gatunków. Ewolucja gatunków. Współczesne tendencje w ich rozwoju. Gatunek a styl. Pojęcie gatunku w genologii multimedialnej.					
Wymagania wstępne i dodatkowe						
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)		Próg zaliczeniowy		Składowa oceny końcowej	
	pisemne kolokwium		51.0%		75.0%	
	obecność		80.0%		25.0%	

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	- Gajda S., <i>Gatunkowe wzorce wypowiedzi</i> [w:] <i>Encyklopedia kultury polskiej XX wieku</i>. T. 2: <i>Współczesny język polski</i>, red. J. Bartmiński, Wrocław 1993, s. 255-268. - Witosz B., <i>Czy gatunek i styl są we współczesnej stylistyce pojęciami konkurencyjnymi</i>, "Stylistyka". T. 8, 1999, s. 37-51. - Wojtak M., <i>Felieton</i>, [w:] <i>Gatunki prasowe</i>, Lublin, 2004, s. 202-232. - Wojtak M., <i>Wprowadzenie do genologii</i>, Lublin 2019. - Zaśko-Zielińska M., <i>O recenzji inaczej</i>, [w:] <i>Przez okna świadomości. Gatunek mowy w świadomości użytkowników języka</i>, Wrocław, 2002, s. 116-132. - Gumkowska A., <i>Blogi wobec tradycji diarystycznej. Nowe gatunki w nowych mediach</i>, [w:] <i>Tekst (w) sieci</i>. T. 1, red. D. Ulicka, Warszawa, 2009, s. 231-243. - Krauz M., <i>Tekst zaproszenia: wzorzec gatunkowy i jego przeobrażenia</i>, [w:] <i>Gatunki mowy i ich ewolucja</i>. T. 2: <i>Tekst a gatunek</i>, red. D. Ostaszewska, Katowice, 2004, s. 169-182. - Wojtak M., <i>Modlitwa ustalona - podstawowe wyznaczniki gatunku</i>, [w:] <i>W zwierciadle języka i kultury</i>, red. J. Adamowski, S. Niebrzegowska, Lublin, 1999, s. 129-138. <i>Polska genologia lingwistyczna</i>, red. Ostaszewska D., Cudak R., Warszawa, 2008.
	Uzupełniająca lista lektur	- Wojtak M., <i>Wzorce gatunkowe wypowiedzi a realizacje tekstowe</i>, [w:] <i>Gatunki mowy i ich ewolucja</i>. T. 2: <i>Tekst a gatunek</i>, red. D. Ostaszewska, Katowice 2004, s. 29-38. - Grzenia J., <i>Internetowe gatunki tekstu</i>, [w:] <i>Komunikacja językowa w Internecie</i>, Warszawa 2008, s. 150-173.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	1. Społeczna świadomość gatunkowa. 2. Ewolucja gatunków mowy. 3. Najnowsze tendencje we współczesnych badaniach genologicznych. 4. Gatunek a styl. 5. Ewolucja gatunków w genologii multimedialnej.	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.